SEMINARIUM

INDEX

Documentorum - Nominum - Rerum Analyticus
pro anno 1967

RIVISTA DI ORIENTAMENTO E DI FORMAZIONE PER LE UNIVERSITÀ,
PER I SEMINARI, PER LE VOCAZIONI ECCLESIASTICHE

ANNO XIX - NUOVA SERIE: ANNO VII

SEMINARIUM

Rivista trimestrale di orientamento e di formazione per le Università, per i Seminari, per le Vocazioni Ecclesiastiche edita sotto gli auspici della Pontificia Opera delle Vocazioni Ecclesiastiche presso la Sacra Congregazione dei Seminari e delle Università degli Studi

Direzione, redazione e amministrazione presso la Pontificia Opera delle Vocazioni Ecclesiastiche - S. Congregazione dei Seminari e delle Università degli Studi - 00120 Città del Vaticano

Articoli, documentazione, riviste in cambio e libri per recensione devono essere indirizzati a: *Direzione di « Seminarium » - S. Congregazione dei Seminari - 00120 Città del Vaticano*

Gli abbonamenti per l'Italia devono essere versati all'indirizzo: *Rivista « Seminarium », Piazza Pio XII, 3 - 00193 Roma* - sul nuovo conto corrente postale n. 1/9256.

ABBONAMENTI ANNUALI:

Ordinari L. 2.500 — Sostenitori L. 4.000.

Revue trimestrielle d'orientation et de formation pour les Universités, les Séminaires et les Vocations Ecclésiastiques, éditée sous les auspices de l'Œuvre Pontificale des Vocations Ecclésiastiques près la S. Congrégation des Séminaires et Universités

Direction, rédaction et administration près l'Œuvre Pontificale des Vocations Ecclésiastiques S. Congrégation des Séminaires et Universités - 00120 Cité du Vatican

Les articles, la documentation, les revues en échange et les livres, dont on désire le compte-rendu, doivent être adressés à: *Direzione di « Seminarium » - S. Congregazione dei Seminari - 00120 Città del Vaticano*

Les abonnements doivent être versés à l'adresse: *Direzione di « Seminarium » - S. Congregazione dei Seminari - 00120 Città del Vaticano.*

Abonnements $ USA 5.50 — Abonnements de soutien $ USA 8.00.

(segue in 3ª pagina di copertina)

SEMINARIUM

INDEX

Documentorum - Nominum - Rerum Analyticus
pro anno 1967

RIVISTA DI ORIENTAMENTO E DI FORMAZIONE PER LE UNIVERSITÀ, PER I SEMINARI, PER LE VOCAZIONI ECCLESIASTICHE

ANNO XIX - NUOVA SERIE: ANNO VII

1967

I

INDEX DOCUMENTORUM

I. ACTA PAULI PP. VI

ALLOCUTIO

— Habita in Aula Sixtina sedecim diaconis e Pontificio Collegio « Beda », quibus Beatissimus Pater sacrum presbyteratus ordinem contulit, 4

NUNTIUS SCRIPTO DATUS

— Ob quintum diem dicatum divinis vocationibus precibus iuvandis, per totum orbem terrarum celebrandum, 1.

II. ACTA SS. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO DE SEMINARIIS ET STUDIORUM UNIVERSITATIBUS

SERMONES

E.mi Cardinalis Propraefecti G. M. Garrone:

— Moderatoribus Nationalibus Operum Vocationum Sacerdotalium, qui Coetui internationali interfuerunt, Romae habito, pro regionibus Europae: introductio, 841; conclusio, 849.

III. ACTA SECRETARIAE STATUS

NUNTIUS SCRIPTO DATUS

— ad E.mum Card. I. Pizzardo, Praefectum: occasione secundi Congressus, Romae habiti a Nationalium Moderatoribus Operum ad ecclesiasticas vocationes spectantium, pro regionibus Europae, 839.

II

INDEX NOMINUM

I – INDEX NOMINUM PERSONARUM

a) quarum scripta in fasciculis continentur

Anastasio del SS. Rosario, 17.
Andrés M., 854, 869.

Balocco A., 417.
Barrigós J., 198.
Bettazzi L., 241.
Boyle D., 869.
Brekelmans I., 851, 869.
Brunon J., 217.
Bunnik R., 836.

Carraro G., 389, 861.
Castellano M. I., 408.
Cattoir R., 177, 850, 855, 870.
Colombo C., 527.
Congar Y. M.-J., 7.
Corallo G., 603.

Dellepoort J. J., 852.
del Portillo A., 711, 828.
De Smedt E. J., 276.
Dezza P., 84, 631.

Enzler F., 851, 865, 870.

Fromm F., 648.
Frondosa A., 436.

Gardet L., 107.
Garofalo S., 764.
Garrone Card. M. G., 841, 849.
Grech V., 451, 851, 858, 869.

Häring B., 98, 248.
Hurley D. E., 320.

Izard R., 65, 185, 850, 852, 870.

Jáchym F., 664.
Jedin H., 130.
Jubany N., 368.

Labourdette M., 480.
Laurentin R., 307.
Lécuyer J., 512.
Lefèbvre J., 500.

Marchisano F., 729.
Mártil G., 339, 569.
Martimort A.-G., 107.
Mayer A.-Baldanza G., 681.

Newman J., 441, 851, 857, 869.
Nicolas M.-J., 491.

Oggioni G., 807, 543.

Papali C. B., 44.
Paré M., 434.
Patfoort A., 882.
Pellegrino Card. M., 556.
Pelletier G.-L., 872.
Peters J. W. M., 166.
Philipon M. M., 224.
Picard P., 256.

Rahner K., 465.

Schiltz M., 448.
Spath E., 851, 859, 869.
Suenens Card. L. J., 625.

Thils G., 793.
Truhlar K. V., 287.

Wulf F., 774.

b) de quarum scriptis iudicium praebetur

Audet J.-P., 831.

Dufour X. L., 834.

Hermand P., 834.

Matura Th., 832.

Oraison M., 833.

Pohier J. M., 832, 834.

c) de quibus in fasciculis mentio fit

Abela M., 452, 858.
Aguilar F. S., 27 ss.
Albertus Magnus (S.), 116.
Alfrink Card. B. J., 684.
Allport G. W., 361.
Alonso Gonzalez L. J., 356.
Alston L., 837.
Alszeghy Z., 384.
Altisent A., 595.
Ambrosius (S.), 299, 723.
Andrés M., 838.
Antezana y Rojas A. I., 698.
Aragó Mitjans J. M., 362, 378 s.
Attipetty J., 687.
Audet J.-P., 762, 811.
Augustinus (S.), 383 ss., 503, 542, 721, 728.

Bacone F., 356.
Baldanza G., 339, 357.
Baraúna G., 12, 43.
Barth K., 101.
Batiffol P., 111.
Baudoux M., 699.
Bea Card. A., 698.
Beauduin L., 110.
Beirnaert L., 349, 358.
Bellte M., 16.
Benoît P., 885.
Berger R., 120.
Bergson H., 163.
Bertetto D., 20.
Bickell G., 730.
Billet B., 327.
Blanchette G., 354, 366.
Blanpain Et., 16.
Bogarin Argaña R., 690.
Bonaventura (S.), 54.
Borella P., 127.
Botero Salazar T., 690.
Botte B., 119 ss.
Bouchard A., 10.
Bourque E., 124.
Boyle D., 838.
Brekelmans I., 838.
Brocardo P., 358, 361, 640.
Brown D., 838.
Brunot A., 356.
Bugnini A., 115.
Bultmann R., 312, 676.

Cabrol F., 111.
Callewaert C., 112.
Calonghi L., 349.
Campbell D. A., 698.
Capdevila V. M., 383.
Capelle R., 26.
Carli L., 697.
Carpentier R., 20, 38.
Carr A., 16.
Carraro G., 400.
Carrier H., 339, 365.
Chavasse A., 123.
Chenu M. D., 355.
Colombo C., 568.
Congar Y. M.-J., 12, 116, 355, 582.
Cooray Card. T. B., 698 s.
Corallo G., 604, ss.
Coste R., 356.
Crottogini J., 376.
Cuesta P., 838.
Cyprianus (S.), 10, 15, 226.

de Bruyne L. 111.
De Chalendar X., 356.
de Grandmaison L., 295.
de Guibert J., 295.
Deichgräber R., 469.
de la Potterie I., 783.
Delhaye P., 730 ss.
Dellepoort J. J., 166, 838.
de Lubac H., 511.
Denis H., 16, 356.
De Provenchères Ch., 688.
D'Ercole G., 654.
de Régnon Th., 117.
De Rosa G., 358.
De Rossi G. B., 111.

De Smedt E. J. M., 571.
Desrochers Y., 838.
de Vizmanos F., 30.
Dais L. S., 838.
Diaz Arnal I., 367.
Didier J. C., 115.
Dieckmann H., 535.
Doody E. J., 698.
Döpfner Card. J., 453, 705, 859.
Dumeige G., 143.
Dumont C., 342, 355.
Duplacy J., 676.
Durwell F. X., 450.

Ehrhard A., 135.
Emonet B., 15.
Engelhardt P., 676.
Enzler F., 838.
Ermecke G., 676.

Falkowski C., 698.
Federer K., 115.
Feltin Card. F., 423.
Ferraz S., 699.
Fischbach J., 256.
Fletscher J., 251.
Flick M., 384.
Fostac A., 838.
Frederike Görres I., 315.
Fuchs V., 10.
Fuertes I. B., 27, 39.
Fukahori D. S., 699.

Gallant P., 327.
Garcia Hoz V., 346.
Garcia R., 838.
Garrone G. M., 310, 347, 365, 837.
Gaudement J., 9.
Geerte J. F. J., 28.
Gemelli A., 424.
Giardini F., 25.
Gilbet J., 649 ss.
Gilson Et., 164.
Gonzalez Martín M., 581.
Grasso P. G., 361, 367, 424.
Grech V., 838.
Groner F., 174.
Grotti G. M., 706.
Guittard L., 362.

Hagmaier G., 354, 366.
Hanssens J. M., 112.
Hausherr I., 595.
Heard Card. G. T., 698.
Hefele Ch. J., 730.
Heiderscheid A., 448, 451.
Hertling L., 570.
Hödl L., 776.
Hoffmann P., 676.
Horkheimer M., 473.
Horst J., 676.
Hostie R., 788.
Houtart F., 571.
Huizing P., 695.
Hurley D. E., 580 s.

Ignatius Antiochenus (S.), 517.
Ignatius de Loyola (S.), 302 s.
Ioannes a Cruce (S.), 24, 26, 38, 294.
Ioannes XXIII, 126, 144, 206, 288, 314 ss., 340 s., 348, 369, 372, 392, 549 ss., 657, 850, 860.
Irenaeus (S.), 492 s.
Izard R., 169, 837.

Jaeger L., 686.

Kennedy E., 354, 366.
Kerschensteiner G., 353.
Kragerud A., 312.
Kretschmar G., 778.
Küng H., 559, 649 ss.
Kuss O., 469.

Labourdette M., 481, 490.
Lahitton J., 9.
Lamarche P., 894.
Landucci P. C., 636.
Larsson E., 470.
Latusek P., 838.
Laurentin R., 312 ss., 571.
Lavaud B., 10.
Lebreton J., 117, 295, 884.
Leclerq J., 26 ss., 111, 595.
Lécuyer J., 124, 524, 526.
Lefèbvre Card. J., 698.
Léger Card. P. E., 684, 698.
Lennerz H., 295.
Leo XIII, 522.
Lercaro Card. G., 571.
Levie J., 540.
Liégé A., 580 ss.
Liénart Card. A., 697, 835.
Lochet L., 566, 581 ss.
Löhrer M., 580.
Lundberg P., 120.
Lutte G., 367.
Lyonnet S., 385.

Maldonado L., 362.
Mansi I. D., 731 ss.
Manz G., 120.

Maritain J., 163, 348, 391, 396.
Márquez Tóriz O., 687.
Mártil G., 357 ss.
Martinez I., 838.
Marty F., 565.
Masure E., 11.
Matura T., 805.
Mausbach J., 676.
Mayer A., 339, 357.
McGuigan Card. J. Ch., 698.
Mehrle Th., 895.
Méndez Arceo S., 689, 705.
Mendizabal L. 695.
Mistrorigo A., 682.
Mizzi F. E., 168, 460.
Möhler J.-A., 134 s.
Mohrmann C., 120.
Molhberg L. C., 30.
Moltmann J., 676.
Mouroux J., 383.
Mulders A., 16.
Müller A., 322, 582.

Nabais J., 175.
Navatel J. J., 110.
Neuhäusler E., 676.
Newman J., 167, 837.
Nicolas J.-H., 676.
Nieder L., 470.
Nigg W., 139.
Noble H.-D., 676.

Oggioni G., 814.
Olivier B., 676.
Oppenheim Ph., 108.
Ott L., 651.

Palazzini P., 731.
Pastor L., 570.
Paulus VI, 1, 4, 18, 20, 29 ss., 52, 219 s., 323, 341 ss., 395, 398, 544 ss., 571, 588 ss., 657, 696 ss., 711, 839, 847 ss.
Péguy Ch., 676.
Penco G., 27.
Peterson E., 778.
Petralia G., 690.
Philipon M. M., 240.
Pieper J., 676.
Pintonello A., 838.
Pirelli L., 687.
Pius IX, 527.
Pius X (S.), 89, 128, 318, 392 s., 527, 788.
Pius XI, 308 s., 345, 382, 508.
Pius XII, 10, 20, 64, 89, 109, 112, 140, 340 ss., 369 ss., 392 ss., 599, 684 ss., 717.
Pizzardo Card. G., 548 s., 839.
Planner F., 837.
Plé A., 284.
Pohier J. M., 355, 357 s.
Pokorny J., 676.
Prümm K., 470.

Raes A., 127.
Raffa V., 120.
Rahner K., 257, 260, 278 ss., 473, 649 ss., 781 ss., 861, 892.
Rambaldi G., 635.
Ratzinger J., 134, 144.
Relles N., 838.
Renaudot E., 127.
Rengstorf K. H., 676.
Reuss J., 689.
Ricote Alonso J., 698.
Riedlinger H., 779.
Rondet H., 385.
Rouquette R., 571.
Rousseau O., 115
Rousselot P., 385.
Ruysbroeck I., 295.

Saigh Card. Maximos IV, 684.
Sartre V., 682.
Schillebeeckx E., 355, 776, 815.
Schiltz M., 838.
Schlier H., 676.
Schmaus M., 650 s.
Schnackenburg R., 676.
Schoenmaeckers P. C., 837.
Schrade W., 470.
Schröffer J., 357, 642, 837.
Schulte R., 43.
Schürmann H., 12.
Schwarzenberger R., 837.
Sciacca M. F., 356.
Soucy N., 367.
Spath E., 837.
Spick C., 288, 290.

Tappouni Card. I. G., 698.
Thomas Aq. (S.), 18, 127, 149, 228, 292, 384, 496, 651, 776.
Thurler J., 690.
Tisserant Card. E., 698.
Tomassin L., 730.
Trsteniak A., 353.
Truhlar K. V., 295, 306.
Vacandard E., 731 ss.
Vandenbroucke F., 27.

Vernet F., 732, 756.
Viller M., 676.
Villien A., 756.
Vögtle A., 779.
Volk H., 649.
von Campenhausen H., 470.
von Weizsäcker C. F., 473.

Waltermann L., 649.
Wehr M., 686.
Wiederkehr D., 16.
Wulf F., 777, 779.

Zemplén G., 838.
Zundel M., 504.

II – INDEX NOMINUM DIOECESIUM, VICARIATUUM, ETC.

Amos, 435.
Antique, 440.

Bacolod, 437.
Bangued, 439.
Barcellona, 211.
Batanes, 439.
Bathurst, 435.
Bayombong, 439.
Bayonne, 191.
Bordeaux, 224.
Borongan, 437.
Bourges, 500.
Breslavia, 175.
Bruges, 276.

Cabanatuan, 437.
Cáceres, 437.
Cagayán, 437.
Calapan, 440.
Calbayog, 438.
Capiz, 436, 438.
Cebù, 437.
Chicoutimi, 434 s.
Colonia, 175.
Cordova, 211.
Cotabato, 439.

Damaguete, 438.
Davao, 438.
Durban, 136, 328.

Essen, 175.

Fulda, 175.

Gerona, 368.
Gozo, 460.
Gravelbourg, 435.

Hauterive, 435.

Iba, 439.
Imus, 438.
Infanta, 440.
Isabèla, 440.
Ivrea, 241.

Jaro, 437.
Jolo, 440.

La Rochelle, 191.
Lavag, 438.
Legazpi, 438.
Lilla, 191.
Limburgo, 648.
Lingayen-Dagupan, 437.
Lipa, 438.
Losanna-Ginevra-Friburgo, 173.
Lucena, 438.

Madrid, 211.
Magonza, 256.
Malines-Bruxelles, 625.
Malolos, 438.
Manila, 437.
Marbel, 440.
Metz, 191.
Milano, 125, 527, 543, 807.
Moncton, 435.
Montagnosa, 440.
Mont-Laurier, 435.
Montréal, 435.

Nicolet, 435.
Nizza, 291.
Nuova Segovia, 437.

Orléans, 191.
Ozamis, 440.

Palawan, 440.
Palo, 438.
Pamplona, 211.

Parigi, 183, 65.
Québec, 435.
Quimper, 191.

Roma, 17, 44, 75, 84, 98, 248, 417, 517, 603, 631, 764, 837.

Saint-Flour, 191.
Salamanca, 211, 339, 569.
San Bonifacio, 435.
San Fernando, 439.
San Giacinto, 435.
San Giovanni di Québec, 435.
Saragozza, 211.
Sault Sainte Marie, 435.
Sherbrooke, 435.
Siena, 408.
Sorsogón 439.
Strasburgo, 7.
Surigao, 439.

Tagbilaran, 439.
Tagun, 440.
Tarlac, 439.
Tolone, 191.
Tolosa, 107, 147, 480.
Torino, 556.
Trois-Rivières, 435, 872.
Tuguegarao, 439.

Vagal, 217.
Valenza, 211.
Valleyfield, 435.
Verona, 389.
Vienna, 664.

Zamboanga, 437.

III – INDEX NOMINUM NATIONUM, REGIONUM, ETC.

Africa, 125.
America, 167.
America Latina, 838.
Australia, 418 s.
Austria, 141, 166, 168, 417, 550, 837.

Belgio, 166 ss., 418, 837.

Canada, 434, 838.
Cecoslovacchia, 837.
Cina, 94.

Europa, 166, 174.

Francia, 166 ss., 418, 837.

Germania, 141, 166, 174, 418, 837.
Giappone, 94.
Gran Bretagna, 166, 169.

India, 94.
Inghilterra, 169, 173, 837.
Irlanda, 166 ss., 441, 837.
Isole Filippine, 436.
Italia, 166 ss., 838.
Iugoslavia, 838.

Lussemburgo, 166, 176, 448, 838.

Malta, 166, 168, 451 ss., 838.

Olanda, 166, 171, 173, 418, 838.

Polonia, 838.
Portogallo, 166 ss., 838.

Scozia, 838.
Spagna, 125, 166 ss., 838.
Svizzera, 166, 173, 838.

Ungheria, 838.

III

INDEX RERUM ANALYTICUS

Abnegationis spiritus. In sui abnegandi spiritu peculiari sollicitudine sacrorum alumni excolantur, 257 s.; 270; si in sacerdotii effigie describenda, et, postea, in sacrorum seminariorum tradenda institutione id curetur, ut iuvenes Christum imitandum prae oculis semper habeant, spiritum abnegationis et christianae mortificationis censebunt non veluti quaedam libertatis vincula, sed quasi palaestram in qua Christo conformari assuescant, 841.

Actio missionalis Ecclesiae. De natura missionali Ecclesiae, 44 ss.; utpote Corpus Christi Mysticum continuo crescere debet, quod fit sive intensive per ministerium pastorale, sive extensive per actionem missionalem, 47 ss.; licet actio pastoralis sit semper ad crescendum destinata, dum actio missionalis ad minuendum, haec altera tamen omnino maior hucusque exsistit, proindeque urgentior, omnes christifideles vocantur ad cooperandum in actione missionali, 47 ss.; oratione potissimum, 50; sed etiam sollicita cura et cultura vocationum missionalium, 52; nec non generosa elargitione mediorum ad opera missionalia sustentanda, 52.

Activitas apostolica: manifestat, comprobat, nutrit sacerdotalem spiritualitatem, 276 s.; ea enim veluti constitutivum elementum habetur in aedificanda vita christiana et apostolica, 277; at « recta intentio » requiritur, cuius paedagogicum fundamentum invenitur in visione integrali et unitaria personae, 277 ss.; activitas apostolica proinde non modo longe abest ut vitae spirituali presbyterorum impedimentum afferat, verum etiam eidem valde prodest, 280; ea namque homo totus glorificat Deum, 280; sacerdos subiective perficit donum ontologicum sacerdotii, 280; apostolatus est experimentum fidei, 281, tirocinium spei et fiduciae, 281 s.; comprobatio caritatis, 281 ss.; est « dimensio » ecclesialis vocationis sacerdotalis, 284; « maturitatem » vocationis et aequilibrium vitae fovet, 285; itemque ipsam humanitatem sacerdotis ad plenitudinem provehit aetatis, 285 s.

Associationes catholicae. Adulescentes sibi concreditos ita excolere studeant ut vocationem divinam percipere et libenter sequi valeant, 408 ss.; ex eo quod vitam christianam et spiritum apostolicum peculiari zelo fovent, eae rite habendae sunt « seminarium » vocationum sacerdotalium, 412 ss.

Auctoritas. Est verum servitium, 584 ss.; 593; in suo exercitio rationem habeat dignitatis personae humanae, quae proprio consilio duci debet et libertate frui, 546; cf. 591 ss.; ea recte exercetur suumque attingit finem quando cum subditis dialogum quaerit, 588 s.; recte proinde exigentiae eorum qui praesunt eorumque qui parent componi queunt, si dialogum auctoritas non excludat, 546; de habitudine auctoritatis cum subditis, qui in sua individualitate considerandi, amandi et audiendi sunt, 597; auctoritas in Evangelio, 572 ss.;

— *in Ecclesia*: similis est divinae auctoritati: eius exercitium est actus amoris, servitium, 500 ss.; immediate a Deo procedit, 593 s.; est vicaria; 564; est signum sacramentale per quod Christus praesens est in Ecclesia, 568; peculiare habet momentum et dignitatem, eo quod

a ministris exerceatur sacra potestate pollentibus, 561 ss.; eius exercitium pastorale; 569 ss.; cf. 601 ss.; auctoritas ecclesiastica et libertas candidatorum ad sacerdotium amplectendi divinam invitationem, 263;

— in exercitio libertatis homo necessarios limites invenit in auctoritate, 560 s.; inter auctoritatem et libertatem e peculiaribus causis extrinsecis, non autem ex natura rei, antinomia quaedam exsurgere potest, 556 s.; cf. 634; quo modo quibusque rationibus antinomia superatur, 563 ss.; cf. 636 ss.

Biblia.
V. Scriptura Sacra.

Caelibatus sacerdotalis. Historica instituitur pervestigatio doctrinae de caelibatu, 730 ss.; ex historico prospectu nonnulla consectaria: 1) caelibatus lex veram traditionem constituit in Ecclesia Latina, strenue ab Ecclesia defensam, 760 s.; 2) duae sunt praecipuae rationes caelibatus, quae ex ecclesiastica legislatione magis in lucem prodeunt: libertas animi et corporis sese devovendi omni tempore ministerio altaris, et exemplaritas Christi, 761 ss.; 3) Ecclesia gradatim conscientiam acquisivit necessitatis non tantummodo legem caelibatus statuendi, sed etiam candidatos opportune efformandi, 763; 4) consideratio historica defensionis, ex parte Ecclesiae, legis caelibatus temporibus antiquis asserere inducit etiam in futurum Ecclesiam praefatam praescriptionem pro suis ministris servaturam, 763; quae contra sacri caelibatus custodiam variis argumentis allata sunt et afferuntur, 765 s.; naturae haud repugnat, 766; est peculiare donum Dei, charisma, 724, 775; sacerdotalis caelibatus nonnisi in fide per Spiritus Sancti impulsum adaequate fundari atque explicari potest, 775; Concilii Vaticani II Patres caelibatus sacerdotalis convenientiam deduxerunt non tam ex consuetis olim argumentis, v. gr. e plurimis beneficiis quae exinde in societatem dimanant, vel ex exigentiis christiani cultus, sed potius ex participatione sacerdotis in tota et indivisa missione Christi, 777; Concilium Vaticanum II rationes exposuit quae *multimodam convenientiam* caelibatus cum sacerdotio confirmant: 1) *consecrationem* sacerdotis: presbyteri enim Christo sacerdoti configurantur, 718 ss.; 2) *missionem;* nam sacerdos est servitio hominum traditus, 720; vocatio ad sacerdotium multa elementa communia habet cum vocatione ad caelibatum, 787 s.; ubi sacerdotium plene et integre vivitur ibi caelibatus sacerdotio summopere convenit, maximam efficacitatem ei conferendo, 791; Concilium declarat caelibatum ad sacerdotium non ex huius natura requiri, 790; causae quae caelibatui suffragantur, 767 ss.; cum fundamentali notione biblica regni Dei caelibatus sociatur, 777 s.; eius *sensus christologicus,* 774 ss.; 816 ss.; in personali Christi experientia fundamentum et radix caelibatus consistit, 778; virginitas Christi est causa quae explicat curnam hoc donum in Ecclesia exsistat, 780, 824; eius *sensus ecclesiologicus*: valores respicit, qui suam plenitudinem in vita futura obtinent, et in praesenti quoque suum pondus habent, 793 s.; ad rem, haec consideranda proponuntur: *a*) inter caelibatum et ecclesiasticum ministerium habitudo intercedit, 795 ss.; *b*) caelibatus et mysterium crucis: populus Dei nunc est *viator,* non adhuc *consummator,* vita proinde christianorum facere non potest quin mortificationem ferat: hoc sensu in caelibatu sensus ecclesiologicus clare elucet, 797 ss.; *c*) caelibatus testimonium absolutae Dei praecellentiae: necesse est suprema Dei iura eiusque absolutus dominatus non modo verbo sed vita quoque proclamentur, 800 ss.; *d*) caelibatus signum vitae futurae, in qua caelites neque nubent neque nubentur: relationes seu necessitudines inter eos habebuntur, illi peculiari condicioni consentaneae, 803 ss; eius *sensus eschatologicus,* 807 ss.; motivationes specificae et sensus eschatologicus caelibatus sacerdotalis, 819 ss.;

— *et sacrorum alumni*: electio caelibatus sit matura, deliberata atque magnanima: ad quam electionem efficiendam clerici parandi sunt, matrimonii quoque christiani dignitate ac officiis clare cognitis, 697 ss.; in seminariis ita efformandi sunt ut caelibatus non sit expressio cuiusdam coërcitionis, sed realizatio aequilibrii psychologici et maturitatis affec-

tivae, 710; perfectae castitatis vitam amplectantur non quod divinum vitae donum parvipendant, sed quod propter amorem caelitus immissum novam vitam prosequantur, 770 s.; propterea persuasum habeant se arduum huiusmodi iter terere non posse, nisi peculiarem asceseos disciplinam amplectantur, communia officia ceterorum christifidelium exsuperantem atque sacerdotii candidatorum propriam 773; est signum indivisi amoris, 255; normae a Concilio Vaticano II datae circa institutionem clericorum ad caelibatum, 681 ss.

Caritas in institutione sacerdotali. Discant alumni in caritate firmari, 248; de mutua deque necessaria habitudine inter fidem spem et caritatem, 249 s.; mysterium paschale verum vultum amoris redempti revelat, ostendens quomodo in eo abnegatio et sacrificium cum essentiali gaudio coniungantur, 250 ss.; crisi subicitur falsae « ethicae situationis » principium proponens « motivationem amoris » tamquam unicam et absolutam moralitatis normam, 251 s.; iuxta veram moralitatis et amoris doctrinam mandata et virtutes apparere debent ut authenticae manifestationes amoris, 252 s.; verus enim amor non completur in quodam pietismo cultuali, sed est perfecta synthesis amoris Dei et proximi, 253 s.; caritas pastoralis, tempore formationis, exercetur praesertim in ipsa alumnorum fraternitate, at etiam extra saepta seminarii, 254 s.; virtus caritatis, super omnes alias sacerdotales virtutes primatum tenens, ad missionem salvificam animum futuri sacerdotis praecipue disponit, 264 s.

Clerus et vocationes sacerdotales, 847 s.

Collegium Pont. « Beda ». Sedecim diaconis ex hoc Instituto Summus Pontifex sacrum presbyteratus ordinem confert et sermonem habet, 4.

Congressus:

— secundus, Romae habitus a Nationalibus Moderatoribus Operum ad ecclesiasticas vocationes spectantium, pro regionibus Europae, 837.

Consilia evangelica. Eorum momentum in vita sacerdotali perpenditur, 260 s.

Crisis et penuria vocationum. Eam queritur Summus Pontifex, 3; una ex praecipuis causis procul dubio invenitur in peculiari momento quod tribuitur charácteri plene christiano et apostolico condicionis laicalis in populo Dei, 7; ex alia parte, recta valorizatio vitae christianae communis necesse est initium constituat atque fundamentum accuratae explorationis intimae naturae « vocationis », relate ad sacerdotium ministeriale et ad vitam religiosam, 7 ss.; caelibatus sacerdotalis et exiguus sacerdotum numerus, 768; ecclesiasticae vocationes fiunt hodie numero rariores, quia sacerdotis vita atque sacrum officium aliter describitur, ac re et veritate sunt, 840; causae vel difficultates, vel condiciones, quae hodie crisim vocationum inducere videntur permultae sunt, atque inter se stricte connexae, 852 ss.; 866 ss.; cf. 845 ss.; adulescens vel iuvenis has praecipuas difficultates invenit, quae tamen variis modis in variis regionibus manifestantur: 1) in societate hodierna generaliter considerata, 866 s.; 2) in sua familia, 867; 3) in ipsa communitate ecclesiali, 867 s.; 4) in se ipso, 868.

V. *Familia christiana et vocationes.*

Director spiritus in seminario. Quo peculiare ad sacerdotium iter securius fiat, necessarium prorsus est ut canditatis adsit sacerdos velut praeceptor, ductor, amicus, consilii maturitate spectabilis, 273 s.

Disciplina in seminariis. Necessitatem disciplinae Concilium confirmat, essentialia eius elementa definiendo, 391; ea vero non modo summa est mediorum externorum vel externa ordinatio mediorum spiritualium, verum etiam et praecipue illa animi dispositio interna qua auctoritas superiorum ex intima persuasione, propter conscientiam et propter supernaturales rationes, suscipitur, 392 ss.; validum exstat vitae communis caritatisque praesidium, 373 ss.; totius institutionis necessaria pars est ad sui dominium acquirendum, ad solidam personae maturitatem promovendam, 373 ss.; 393 s.; eius finis non at-

tingitur nisi per sapientem et idoneam educatorum paedagogicam activitatem, 374; cfr. 401; in disciplina seminarii accommodanda prospiciendum est, ut omnia ea amoveantur quae cuidam passivismo, infantilismo ac formalismo favere possunt, 395 ss.; omnis enim disciplinae ratio ita disponi debet, ut aetati et praesertim gradui evolutionis psychicae alumni respondeat, 397 ss.; maxime ergo oportet flexibilis sit atque a bonis peritisque educatoribus applicetur, 400 ss.

Ecclesia describitur tamquam populus ex unitate Patris, Filii et Spiritus Sancti adunatus, 226.

Educatores in seminario. Eos adhortatur Concilium ut seminariorum alumni ad Christum Redemptorem generoso animo et puro corde sequendum componantur, 244; finis disciplinae in seminario non attingitur nisi per sapientem et idoneam educatorum paedagogicam activitatem, 374; cfr. 401; disciplinae normae ita applicentur ut alumni libertate sapienter uti assuescant atque sponte naviterque agere, 631 s.

Exercitia pietatis. Curandum est ne formatio spiritualis in solis pietatis exercitiis consistat, 287; in eis peculiari modo virtutes theologales non solum *implicite,* verum etiam *explicite* exercentur, quippe quae plena sunt explicitis quoque actibus fidei, spei et caritatis, 296; ad divinas Personas pietatis exercitia ultimatim referuntur, cum quibus homo « experientialiter vivit », 297.

Familia christiana et vocationes. Familiae per vitam vere christianam seminaria evadunt vocationum sacerdotalium et religiosarum, 98 ss.; cf. 3; ante matrimonium ineundum iuvenes meditentur oportet, utrum Deo melius servire possint in caelibatu vel in matrimonio, ut unice Dei beneplacitum quaerant, 101; matrimonium enim vera vocatio est, non quoddam fatum vel quaedam necessitas, 101; christiani coniuges spiritualem communitatem promovere poterunt, in qua filii propriam vocationem quaerent et invenient, 102; baptismalem filiorum vocationem parentes custodiant, ut eam filii ad actum ducant, specialem quoque vocationem libere eligentes, 102; tempus sacramenti Confirmationis propitium erit, ut parentes filiis sacerdotalis ac religiosae vocationis sensum illustrent, 102; formatio eucharistica in familia magnopere vocationibus filiorum favet, 103; christiana autem familia genuinam Ecclesiae naturam filiis patefaciet, quo illi, caritatem, apostolatum et sensum socialem discentes, ad sacras vocationes facilius disponantur, 104; sacra denique vocatione selecta, alumni, sub paterno superiorum moderamine, parentibus opportune cooperantibus, consuetudinem cum sua familia ne praetermittant, 104 ss., immo novam « familiam » quoque in piis Institutis inveniant, 105 s.;

— *et crisis vocationum,* 856, 858, 862, 867.

Fortitudo. Virtus fortitudinis humanae et christianae a seminariorum alumnis una cum ceteris virtutibus excolenda, 329; quae virtus in sacerdote necessaria est ad congruentem maturitatem vitae spiritualis adipiscendam, 333; seminarii ergo alumni de hac re certiores fieri debent, ut se ipsos exercere possint in virtute fortitudinis ante sacros Ordines suscipiendos, 336.

Historia ecclesiastica in institutione theologica. Historia ecclesiastica est disciplina theologica: eius obiectum est Ecclesiae origo et progressiva expansio in tempore et spatio, 131 ss.; hoc sensu est historia salutis: agit nempe de aedificatione Corporis Christi, 133; praeter actionem divinam, respicit etiam actionem humanam, Ecclesiam scil. considerando tamquam institutionem visibilem, ex hominibus constantem, ab hominibus directam, 134; recurrit igitur ad fontes historicos, scientifice eos expendendo, 134; una cum disciplinis biblicis, est potior disciplina theologiae « positivae », necessarium complementum speculativae theologiae dogmaticae et moralis 134 s.; est disciplina aptissima ad synthesim internamque veritatum connexionem patefaciendam, 136 ss.; hoc quam maxime fovet spiritum liturgicum, asceticum et oecumenicum apud alumnos eosque ad fecundum dialogum cum mundo hodierno praeparat,

138 ss.; ad solidam institutionem in historia ecclesiastica specifica praeparatio professorum requiritur atque conveniens lectionum numerus, per tres saltem annos distributarum, 141 ss.; confutantur obiectiones, secundum quas historia ecclesiastica ad relativismum dogmaticum educat atque spiritum censorium apud clerum fovet, 144 ss.

Imago sacerdotis eiusque influxus in vocationes, 843; ad eam clare definiendam duo necessario sunt attendenda: *a*) immutabilis doctrina Ecclesiae, 843; cf. 849; *b*) aspectus sociologicus et psychologicus nostrae aetatis, 843; cf. 849; aliquando quidam eius non authentici aspectus reiciuntur, 846; imago sacerdotis non semper clara iuvenibus videtur, 868; cf. 853; 863.

Institutio religiosa in publicis scholis mediis tradatur a sacerdotibus ad hoc munus obeundum vere paratis, 416 ss.; prae oculis semper habitis condicionibus socialibus et familiaribus alumnorum, nec non normis sanae psychopaedagogiae et didacticae, 416 ss.; attentis insuper peculiaribus exigentiis uniuscuiusque generis scholarum propriis, 424 ss.

Iuvenes et vocatio sacerdotalis, 847.

Libertas: In exercitio suae libertatis homo necessarios limites invenit in auctoritate, 560 s.; antinomia quaedam inter libertatem et auctoritatem exsurgere potest, 556 s.; quo modo quibusque rationibus antinomia superatur, 563 ss.; libertas et auctoritas in educatione, 605; de recta libertate agendi in institutione sacerdotali et in vita presbyterorum, 631 ss.; libera « initiativa » et oboedientia, 605.

Liturgica institutio in seminariis. Sacra Liturgia in seminariis inter disciplinas necessarias et potiores est habenda, 108; magistri proinde qui huic disciplinae docendae praeficiuntur ad munus suum speciali cura instituendi sunt, 108; aliarum disciplinarum magistri curent ut earum connexio cum Liturgia et unitas sacerdotalis institutionis aperte clarescant, 108; a vera ac germana sacrae Liturgiae notione omnino ii aberrant qui eam iudicent quasi decorum quendam caeremoniarum apparatum, 109; nec minus aberrant qui eam veluti meram legum praeceptorumque summam reputent, 112; Liturgia est in primis opus Dei et Christi, 113; per eam, veram Ecclesiae epiphaniam, « opus nostrae Redemptionis exercetur »: Christus enim Ecclesiae suae semper adest, praesertim in actionibus liturgicis, 114; praesens adest in verbo, siquidem ipse loquitur dum sacrae Scripturae in Ecclesia leguntur, 114; etsi sacra Liturgia est praecipue cultus divinae maiestatis, magnam etiam continet populi fidelis eruditionem, 115; permagni facienda methodus in hac disciplina tradenda: intima rituum significatio nec non elementa theologiae liturgicae accurate explicentur, 117 ss.; magistri insuper alumnos doceant ea quae in Liturgia mutationibus sunt obnoxia et ea quae essentialia sunt atque immutabilia, 128 ss.; peculiari modo in sacra Liturgia experientia Christi habetur, qui non solum praesens est sub speciebus eucharisticis, sed etiam in sacramentis et in verbo suo, 304; praesens denique ipse adest dum supplicat et psallit Ecclesia, 304.

Magisterium Ecclesiae. Nostris praesertim temporibus relationes cum Magisterio Ecclesiae ordinario, ex parte sive theologorum sive christifidelium, quasdam patiuntur difficultates, 527; quarum praecipuae significantur causae, 528 s.; de natura Magisterii ordinarii, de organismis hierarchicis transmissionis, deque eius cum fidelibus relatione, 529 ss.; modi seu rationes quibus Magisterium explicari potest: per Episcopos in communione cum Romano Pontifice, 533;; per singulos Episcopos, in dioecesibus, 533; per Summum Pontificem, etiam cum non ex cathedra loquitur, 533;; per actum infallibilitatis, 533; de relatione Magisterii ordinarii universalis cum theologia, 538.

Maria Virgo (*B.*). Definitur locus quem devotio mariana obtinet in istitutione spirituali futurorum sacerdotum, 307 ss.; momentum dogmaticum et paedagogico-spirituale maternitatis spiritualis B. Mariae, 311 ss.;; devotio mariana, quae maternitate spirituali B. V. Mariae nititur, plene respondet renovationi quam Oecu-

menica Synodus fovere intendit, 319 s.; per reditum scilic. ad fontes scripturisticos, 321 s.: per doctrinam propositam secundum exigentias ecclesiologiae et historiae salutis, 322 s.; per attentionem quae renovationi pastorali praebetur, 323 ss.; per observantiam postulatorum veri oecumenismi, 325 s.; liberum consensum Incarnationi praebens, Maria electum instrumentum redemptionis evadit, 494; evangelium eam ostendit divinae voluntati semper fidelem ac docilem erga inspirationes et signa, quibus Deus suam salvificam voluntatem communicabat, 494 ss.

Maturitas humana et sacerdotalis institutio. Debitam maturitatem humanam excolat sacerdotalis institutio, 84; curetur proinde institutio moralis, 85 ss.; quae sit « activa », 86; erga optima quaeque amorem foveat (id est erga « ideale »), 87; virtutes humanas colat, ut animi moderationem (« sui ipsius dominium »), constantiam, hominum rerumque iustam aestimationem, 89, disciplinam, 89; circa intellectualem institutionem haec commemorantur: optimorum scriptorum studium, 90 s.; atque ceterarum disciplinarum quae ad litteras scientiasque referuntur, 92; non modo schola, sed alia quoque multaque media, ad humanam educationem conferunt, itinera, v. g., et communicationis socialis instrumenta, 95 s.; quae omnia, si iure meritoque ab educatione proprie « christiana » distinguuntur, minime ab illa separantur, 96.

Oboedientia. Eius natura, 631 ss.; prima et fundamentalis oboedientia consistit in prompta et humili acceptatione exsistentiae limitatae, 466; omnis oboedientia semper relationem dicit ad divinam voluntatem, etsi ad auctoritatem humanam immediate refertur, 545; ipsa humanae naturae fundamento nititur, 481 ss.; bonum commune fundamentum oboedientiae, 483; ea igitur primo et per se non respicit asceticam perfectionem, at boni communis assecutionem, sub ductu legitimae auctoritatis, 486; oportet proinde a docilitate distinguatur, 486;

— *christiana*: in Christianismo oboedientia novas altioresque invenit rationes, 481; suum fundamentum habet non in praecepti intellectione, at in fide et in amore erga Christum, qui in Ecclesia praesens est per signum sacramentale, quod est auctoritas, 568; non consistit in mera praecepti acceptatione, sed est actus vere responsabilis, 567 s.; in Ecclesia subditus potest et debet pro legitimitate praecepti praesumere, sed ius et obligationem habet iudicandi in conscientia de honestate praecepti, 469; est condicio essentialis vitae christianae, 480; cf. 576 s.; eius exercitium, 646; suum culmen attingit in subiecto vere libero, qui facit voluntatem Patris, sciens se mysterii Christi esse participem, 487 ss.; in ea duo sunt attendenda: *a*) sacrificium seu abnegatio propriae voluntatis non humiliat sed exaltat, 488; *b*) Dei voluntati potius quam legitimae auctoritati paretur, 489; Christus magister et exemplar oboedientiae, 573; tota eius vita et actio salvifica exhibetur sub aspectu oboedientiae erga voluntatem Patris, 469 ss.;

— *clericalis*: in varias species distinguitur: ratione subiecti, obiecti, motivorum atque finium, et ratione « dimensionum » in quibus praestatur, 466 ss.; ea iure dici potest una ex variis formis et modis concretis quibus alumnus intimam naturam oboedientiae Christi participat, 473; in casu conflictus, mensuret clericus suam inoboedientiam propter « conscientiam », exemplo Christi, 477; tota quaestio hodie agitata de clericali oboedientia ultimatim iuridice componi nequit: ratio enim practicae solutionis Christus est, eius exemplum eiusque Spiritus, quibus simul unum exemplar productivum constituitur, 477 ss.;

— *erga Summum Pontificem*: 500 ss.;

— *erga Concilium*: 542 ss.;

— *erga Magisterium ordinarium*: 527 ss.

— *erga Episcopum*: 512 ss.; non modo laici verum etiam sodales religiosi reverentiam et oboedientiam, secundum canonicas leges, Episcopis praestare debent, 514; rationes quibus oboedientia eis praestatur, sive *a*) ex parte fidelium, 517 ss.; *b*) sive ex parte presbyterorum, 523 s.; interior dispositio eorum qui Episcopo parere tenentur, 524 ss.; educatio ad oboedientiam, 602 ss.; quid ea importet, 612 s.; animadversiones circa methodum

educationis, 613 ss.; alumni ad sacra suscipienda munera vocati peculiari sollicitudine in sacerdotali oboedientia sunt excolendi, 258; cf. 631 ss.; oboedientia et libera initiativa, 631 ss.

Opus Vocationum Ecclesiasticarum disponit ac promovet universam fovendarum vocationum pastoralem actionem, 67 s.; eius activitas: sub respectu doctrinali, 848; quoad collaborationem cum variis centris institutionis religiosae nec non divulgationis veritatis, attentis exigentiis iuxta diversas aetates, 848; relate ad peculiares experientias vel exercitationes quae a iuvenibus in communi fiunt, 849.

Paedagogia sacerdotalis. In institutione sacerdotali recentiora sanae paedagogiae inventa rite sunt attendenda, 345 ss.; agitur praesertim de educatione magis activa, 346; de alumnis intime noscendis, 347 ss.; de opportuna disciplinae adaptatione, 349 ss.; de vera candidatorum maturitate assequenda, 351 s.; de adulescentium animorum paterna comprehensione, 352; de iuvenum libertate prudenter servanda, 353 ss.

Pastoralis actio pro vocationibus. Quod ante Concilium Vaticanum II simpliciter « vocationum delectus » (recrutement) appellabatur, nunc potius « pastoralis actio pro vocationibus » dicitur, 65; quae theologicum postulat fundamentum, quod est ipsa Ecclesia veluti « sacramentum » unitatis inter Deum et homines considerata, tamquam salutis et gratiae mediatrix, atque ideo vocationum omnium quae a Deo procedunt, 66 ss.; officium ergo fovendarum vocationum ad totam christianam communitatem pertinet, 66 ss.; episcopis in primis moderantibus, 67, sacerdotibus religiosisque adlaborantibus, 67 s., operibus ad vocationes fovendas adiuvantibus, 67 s.; communitas christiana suum officium erga vocatos exsequitur tum ferventes effundens preces, 70 s., cum sanctae vitae afferens testimonium, 71, cum integram humanam atque christianam iuvenum educationem provehens, 72 ss., cum denique peculiari pro vocationibus activitati favens, quae partem habeat in ampliore pastorali activitate, 78 ss.; haesitationes quaedam in cura pastorali pro vocationibus hodie exsistentes explicantur dubiis circa ipsam naturam presbyteratus hic atque illic ortis, 649 s.; requiritur proinde ut tuta de sacerdotio doctrina, relate praesertim ad Christum Pastorem et ad Ecclesiam, clare proponatur, 847; 849.

— *relate ad personas*: ad adultos, 847; ad adulescentes et iuvenes, 847; ad clerum, 487 s.

Philosophica institutio fundamentalis ante theologiam inceptam est tradenda, 149 s.; dein est prosequenda, 150; quod fieri potest vel una cum theologia, vel etiam post theologiam, 150; prima ratio tamen praeferenda videtur, cum habitus philosophicus et habitus theologicus simul recte progrediantur, 150; hypothesis ergo describitur quae « duorum temporum » (deux cycles) vocari potest, 150; primum tempus propaedeuticam ac philosophicam generaliorem institutionem continet, 151; quodque in duas dispescitur partes: in prima cursus introductorius habetur, in quo « Mysterium salutis ita proponatur ut alumni studiorum ecclesiasticorum sensum, ordinem eorumque finem pastoralem conspiciant simulque ad propriam vitam fide fundandam et penetrandam iuventur », 151; in secunda autem parte fundamenta disciplinarum philosophicarum praecipue pertractantur, 152, quae in quinque cursus ita distribui queunt: 1) philosophia naturae et metaphysica, 153; 2) anthropologia (et philosophia moralis ac socialis), 154; 3) historia philosophiae, 155; 4) initiatio in lecturam et cognitionem sacrorum Librorum, 156; 5) de mysterio Christi deque historia salutis, 156; alterum vero tempus (deuxième cycle) est vera continuatio institutionis philosophicae et una cum institutione theologica expletur, 157; quaestiones et philosophica themata ad modum exempli proponuntur simulque procedendi ratio indicatur, 158 s.; de historia philosophiae et de religionibus non christianis, 159; de necessaria praeparatione professorum, qui sint vere educatores sub respectu spirituali intellectuali et paedagogico, 160 ss.; non modo alumnos inter et magistros intellectualis amicitia requiritur, at etiam inter magistros concordia animorum et doctrinae concentus exoptantur, 164 ss.

Presbyteri. SS. Trinitatis sunt ministri, tum vi consecrationis, qua Christi sacerdotii partes accipiunt, tum propter missionem a Trinitate profluentem, ad eandem ordinandam, 227 ss.; varia munera: docendi, sanctificandi, regendi « nomine » vivificae Trinitatis eo fine exercent ut per Filium, in Spiritu Sancto, vita Patris in totum mysticum Corpus diffundatur, 230 ss.; ii proinde, cum sint « ministri » Christi, prout inter homines et SS.mam Trinitatem ipse Mediator exsistit, plene ac plenius in ministerium Christi « intrare » debent, 233 ss.; si magistri divini verbi sunt, discipuli quoque Christi ferventiores sint, 244; si sanctificatores, magis sanctitatem quaerant, 244; si ceteros ad Dominum serviendum ducunt, ipsi primum omnibus inserviant, 244; eorum erga Episcopum oboedientia fundatur in participatione ministerii episcopalis, quae ipsis per sacramentum Ordinis et missionem canonicam confertur, 523 s.; sub ductu Episcopi, ad bonum commune Ecclesiae adipiscendum presbyteri adlaborare vocantur, 525.

Psychologia et institutio sacerdotalis. Recentiora psychologiae inventa non parvi momenti sunt ad sacerdotalem institutionem adiuvandam, 354 ss.; psychologia enim utilis praecipue videtur in iis quae ad spiritualem religiosamque maturitatem adipiscendam spectant, 357 ss.; ad sensum responsabilitatis firmandum, 360 s.; ad religiosam maturitatem consequendam, 361 s.; ad apostolicae navitatis capacitatem obtinendam, 362 ss.

Sacerdotium. Eius germana notio ostenditur, quae suscitandis vocationibus formandisque futuris presbyteris hodie praelucere debet, 648 ss.; definitio eucharistico-sacramentalis quam de sacerdotio exhibent manualia theologica traditionis scholasticae, 650 ss.; sub luce Vaticani II presbyteratus apparet tamquam insitum ministerium in ipso sacerdotali populo Dei, ad congregandum, uniendum, regendum, aedificandum eundem populum, 652 ss.; haec nova notio presbyteratus suum influxum non solum theoricum, sed praecipue practicum, exercere debet in formationem seminaristarum, 656 ss.; speciali modo homo Ordine sacro Christo configuratur, 243; catholicum sacerdotium concipi atque explicari nequit nisi per sacerdotium Christi, quod essentialiter in consecratione et missione consistit, 782; primarium et fundamentale sacerdotium in Ecclesia est sacerdotium totius Ecclesiae, 784 s.; sacerdotium istud Ecclesiae in sacerdotio ministeriali peculiarem visibilitatem attingit, ita ut in vita publica manifestari possit, 785 s.; potestates sacrae, quae sacerdoti per ordinationem conferuntur, sunt primitus potestates Ecclesiae, 786; sacerdotium exsistentialem characterem prae se fert, totam sacerdotis vitam ad Christum referendo, ita ut ille et Christum possideat et a Christo possideatur, 789.

Scientifica institutio. Concilium Vaticanum magistros urget ut ipsa ad Christum semper referatur: disciplinae philosophicae et theologicae conspirent ad alumnorum mentibus magis magisque Mysterium Christi aperiendum, quod totam generis humani historiam afficit, 245.

Scriptura Sacra. In sacris libris Pater cum filiis sermonem confert, 298 ss.; in Novo Testamento vita christiana etiam ut experientia concipitur, 301 s.

Spei virtus. Est donum Spiritus, qui in corda membrorum Ecclesiae diffunditur, 667; est robur mentis, quo christianus in adversitatibus strenue perseverare atque fidelitatem servare valet, 668; ad diligentem actionem incitat, 668; est elementum essentiale vitae christianae, 669 s.; praecipuus fons christianae libertatis, securitatis, laetitiae, 669; eius essentia principaliter in fiducia collocatur, 670; est virtus maxime respondens praesenti condicioni hominis viatoris, 672; virtus propria totius Ecclesiae peregrinantis, 672; est in primis virtus sacerdotalis, 673; sacerdos spem fidelium corroborat etiam tota sua vita, 675; in candidatis ad sacerdotium haec virtus fovenda est oratione, meditatione, frequenti Eucharistiae usu, 674.

Spiritualis institutio candidatorum ad sacerdotium. Traditio et renovatio in ea harmonice componuntur, 217 ss.; ne in

hac re magni momenti damnosa oriatur confusio, Vaticanum II quid recte de « renovatione », seu « aggiornamento », sentiendum sit significanter ostendit, 218 s.; quae enim de sacerdotali institutione traditio nobis obtulit, ea Concilium penitus confirmavit: ex. gr., spiritualem vitam trinitariam, divinae Scripturae amorem, paupertatis acceptationem, oboedientiam, 222; nonnulla elementa, renovata quidem ratione, proponuntur, ut « mysterium paschale » vivere, « Episcopo tamquam cooperatores adhaerere », « sociam cum fratribus operam praestare », itaque « testimonium exhibere illius unitatis qua homines ad Christum attrahuntur », 222; in renovanda sacerdotali institutione procul dubio aderit Ecclesia, quae de perfectis, vel imperfectis, vel erratis inceptis tandem iudicabit, nec optima quaeque impediens nec germanam traditionem reiciens, 223; seminaria igitur, quae imagines Ecclesiae sunt, tantum progrediendo mutantur, 223, inde a formatione seminaristica sanctitas sacerdotalis aedificanda est super fundamentum omni ex parte primum, mysterium scil. SS. Trinitatis, quod totum ordinem salvificum implet, coordinat atque vivificat, 226 ss.; in decreto *Optatam totius* statuitur ut institutio spiritualis cum doctrinali et pastorali arcte connectatur et ita impertiatur, ut alumni cum Patre per Filium in Spiritu Sancto famulari et assidua societate vivere discant, 237; itaque sane percipient quanta sacerdotii presbyteralis magnitudo profluat ex eius integratione in missionem Christi-Sacerdotis, qui per Ecclesiam omnes populos ad constituendam SS. Trinitatis familiam convocat, 240; ad exemplar Iesu Christi, Magistri, Sacerdotis et Pastoris, veri animarum pastores formentur, 244; educatio in Christo fundata natura sua efficit ut alumni virtutes sacerdotales atque pastorales acquirant, quae quidem sociales, communitariae, ecclesiales sunt, 245 ss.; caritas magis magisque addiscenda, variis modis in seminario addisci potest, 248 ss.; formationis tempore, sacrorum alumni etiam extra seminarii saepta opportune caritatem pastoralem exerceant, at principalis modus huius exercendae virtutis est fraternitas in eadem domo conviventium, 254 s.; ut integra alumnorum institutio idoneos animarum pastores efformare valeat, temporum locorumque pastoralibus necessitatibus semper congruere debet, 259 s.; curandum est ne ea in solis pietatis exercitiis consistat, 287 ss.

Summus Pontifex. Caput visibile Ecclesiae universae, auctoritate sua significat atque realizat Christi Domini principatum: est signum, imago et instrumentum efficax Salvatoris, in illa triplici missione, omnes scil. gubernandi, docendi, sanctificandi, 501 s.; qui Summi Pontificis mandatis paruerint, participes fient Eius missionis universalis caritatis, 502 s.; ipsa infallibilitas pontificia iure meritoque concipitur veluti singulare ac praeclarum servitium in bonum communitatis christianae, 503; religiosum voluntatis et intellectus obsequium singulari ratione praestandum est Eius authentico Magisterio, etiam cum non ex cathedra loquitur, 505.

Theologi in sacro Revelationis deposito pervestigando aliter se gerant quam in veritatibus populo christiano exponendis atque divulgandis, 540 s.

Traditio et renovatio: inter utramque arcta intercedit habitudo, 217 ss.; traditio vivens continuo atque necessario renovatur, 218; itaque renovatio, ad quam Concilium spectat, neque praesentem Ecclesiae vitam subvertere ducenda est, neque eius traditiones interscindere, in iis quae sunt potissima et venerabilia, sed potius his ipsis traditionibus honorem habere, caducis et mendosis formis exutis, atque easdem sinceras feracesque efficere velle, 219 s.

Virtutes naturales. Eae quoque necessarium exstant fundamentum institutionis sacerdotalis, 265.

Virtutes theologales. Sacrorum alumni discant in fide, spe et caritate firmari, 287 s.; servitium dilectionis, quod est praecipuum « medium » sanctitatis sacerdotalis, alumnum simul firmat in spe et fide, 291; in earum exercitio spiritus orationis acquiritur, 293.

Vita spiritualis. Momentum « interioritatis » in vita sacerdotali, 276 s.; de interdependentia deque variis relationibus inter vitam spiritualem et activitatem apostolicam, 277 ss.; quae activitas valde prodest spirituali vitae presbyterorum, 280; interioritate sua homo universitatem rerum excedit, et in interioritate cordis Deus eum exspectat, ibique homo sub oculis Dei de propria sorte decernit, 298.

Vocati ad sacra suscipienda munera. Quomodo voluntatem Dei, ad sacerdotium vocantis, ii percipere valeant, 263 s.; auctoritas ecclesiastica et libertas divinam invitationem amplectendi, 263; peculiari sollicitudine in sacerdotali oboedientia excolantur, ut suam voluntatem assuescant Dei voluntati candide subicere, 631 ss.; intima totius vitae consortione, ut amici, Christo adhaerere assuescant, 840; quodsi in sacerdotii effigie describenda et, postea, in sacrorum seminariorum tradenda institutione id curetur, ut iuvenes Christum imitandum prae oculis semper habeant, non modo ab incepto itinere non deficient, sed etiam omnia, quae ipsis gravia ac difficultatis plena sustinenda fuerint, libentissime amplectentur, 841.

Vocatio missionaria. Dum omnes christifideles vocantur ad laborandum *pro* missionibus, non omnes mittuntur ad laborandum *in* missionibus, 54 s.; haec est vocatio omnino specialis, ad quam suscipiendam bona voluntas sola non sufficit, sed opus est dotibus et dispositionibus congruis, 56 ss.; secus ac vocatio religiosa, haec missionaria non potest ad actum deduci nisi accesserit missio ex parte auctoritatis ecclesiasticae, 60; de natura huius *vocationis* et *missionis,* 60; de dotibus et qualitatibus requisitis in subiecto, 56 ss.; de spiritu quo missionarius accedere debeat ad animas Christo adducendas eiusque solidarietate cum eis, 55; de accommodatione missionaria deque quibusdam excessibus in hac re vitandis, 55; de fine specifico missionis, quo obtento labor missionalis coronatur, 62 ss.

Vocationes sacerdotales. Sunt donum a Deo directe concessum, 1; Deus vocat ut opus redemptionis perficiatur, 8; Ecclesiae magnopere interest ut vocationes sint, ob earum peculiarem aestimationem intrinsecam, 1; et ob necessitatem pro evangelizatione mundi, 2; libera hominis acceptatio, 8; vocatio a publica auctoritate facienda seu a legitimis Ecclesiae ministris, 8 ss.; cf. 263; fovendarum vocationum officium ad totam communitatem christianam pertinet, 15; 66 ss.; arto nexu vocatio sacerdotalis cum generali vocatione christiana coniungitur, 15 s.; « imago » sacerdotii, a documentis Vaticani II exhibita, aptiora elementa praebet ad iudicium de vocatione ferendum, 662; Summus Pontifex maiore in luce vult ponere quaedam capita quae spectant ad modum quo adulescentibus sacerdotium Christi sit proponendum, 840; quae quidem capita, cum non satis semper aestimentur, inter causas praecipuas recensenda sunt cur multae regiones ecclesiasticarum vocationum inopia laborent, 840; qui in proponendo iuvenibus sacerdotio humanitatis bona praetermittit, procul dubio in errorem incidit, 840; at non minus errat qui, horum bonorum urgendorum causa, lineamenta sacerdotalis vitae posthabeat, 840; cum ecclesiasticae vocationes fiant hodie numero rariores, quia sacerdotis vita atque sacrum officium aliter describitur ac re et veritate sunt, in primis sedula opera danda est, ut germana sacerdotii natura in sua luce bene collocetur, 840.

Vocatio religiosa. Specialis vocatio divinitus datur ad statum religiosum amplectendum, 1; 18; mediationi Ecclesiae committitur, quae eam et altius doctrina illustrat et sapientibus normis regit, ad universale ipsius Ecclesiae bonum assequendum, 19 ss.; quamquam christifideles omnes ad sanctitatem vocantur, haec vocatio « proprio quodam modo » in iis manifestatur qui consilia evangelica sequuntur, 22 ss.; quibus religiosae familiae auxilia non parva ferunt, ut stabilitatem in modo vivendi firmiorem, doctrinam probatam, communionem fraternam, libertatem per oboedientiam roboratam, 23 ss.; religiosa vocatio recte status perfectionis appellatur, quia non modo intimam animi perfectionem attingit, sed

constituitur tamquam ecclesialis forma vitae, plena quidem gratiae ac responsabilitatis, absolute dicata Deo supra omnia diligendo, 24 ss.; iure meritoque ergo dicitur in baptismate funditus radicari, cum sacramenti gratia atque vota plene in statu religiosae perfectionis ostendantur, 26 ss., ut perfecta caritas, 31; sequela Christi, 31 ss.; apostolica navitas, 33 ss.; hominibus huius temporis servitium, 42; vitae aeternae signum atque testimonium, 42 ss.